

He aha ngā mea nui mō ngā tamariki e tīmata ana ki te kura?

Te papatākaro

He mea nui te papatākaro ki ngā tamariki. Haere tahi me tō tamaiti ki te papatākaro ā-kura i ngā mutunga wiki, i ngā hararei rānei kia waia ia ki te papatākaro me ngā taputapu o reira i mua rawa i tana tīmatanga ki te kura. Tēnā pea e āhei ana te tae atu ki reira i ngā hāora ā-kura mēnā ka waitohungia tō ingoa ki te tari.

Te whai hoa

Ko te whai hoa he mea nui mā ngā tamariki kia tau ai rātou ki te kura. He hoa kē ōna i reira? Ka whakarite wā tākaro tahi pea me tētahi o ōna hoa i mua i tana tīmatanga ki te kura. Pātai atu ki tōna kaiako ki te tautoko i a ia ki te whakahoahoa. He pūnaha whakahoahoa kē pea tā te kura mō ngā tamariki hōu. Pātai atu ki te kaiako.

Te mōhio o te kaiako ki a kōrua ko tō tamaiti.

He aha ētahi kōrero mō tō whānau me tō tamaiti e āwhinatia ai ngā kaiako kia mōhio pai rātou ki a koutou?

Tō whānau ahurea, reo o te kāinga anō hoki

Ka pēhea tā te kura hāpai i ā koutou tikanga me te reo o te kāinga.

He nui ngā kōrero ināianeī mō te whakawhitinga pai a ngā tamariki ki te kura. Anei ētahi kōrero whai hua...

Ngā matea ako o te tamaiti

He aha hei āwhina i tō tamaiti ki te ako? Ki ōu whakaaro ka hia āwhina kē tō tamaiti i te kura? Kōrero atu ki te kura mō ēnei matea.

Te peka atu ki te kura

Mehemea ka peka atu kōrua ko tō tamaiti ki te kura i mua i tana rā tīmatanga ka tūtaki ia ki ngā tamariki me ngā kaiako o te kura, ka mutu ka waia ia ki ngā āhuatanga o te kura. Mehemea koinei tāu e hiahia ana, whakamōhio atu ki te kura mō āwhea tae atu ai. He mea nui kia tau ai te mauri o tāu tamaiti kia pai tana ako.

He tamaiti o te kura

He wā ōna e hia mōhio ana ngā tamariki ki ngā kākahu, te pēke, te pouaka kai rānei ka mau rātou ki te kura. Āwhinatia rātou ki te ako i ngā ingoa o ngā kaiako, ngā akomanga, me te kura. Mā reira ka tau ake rātou hei 'tamaiti kura'.

Ngā hononga ā-whānau

Mehemea he whānau, he hoa rānei o tō tamaiti i te kura he wā pai pea tēnei ki te piri ki a rātou. Ka pēhea tō whānau e tautoko i a kōrua ko tō tamaiti i tēnei wā?

Hei kōrerorero atu anō

Ngā wharepaku

- Kāore e kore he wharepaku mō ngā tama, he wharepaku atu anō mō ngā kōtiro kei te kura. Ka rerekē pea ngā wharepaku o te kura i o te kāinga, o te whare kōhungahunga rānei.
- Kei te mōhio rānei tō tamaiti kei whea ngā wharepaku? Kei te mōhio ia ki te whakamahī i ngā kōrerere?
- Ka taea e ia te whakamahī i ngā wharepaku me tana kotahī?
- Me pātai rānei ia ki te kaiako i mua i te haere ki te wharepaku? Pātai atu ki te kaiako mō ēnei āhuatanga.
- He miānga pea i reira mō ngā tama. Ka whakaharatau pea tō tama ki te whakamahī i te miānga i a ia i reira.

Ngā kai i te kura

- Ka hari pouaka kai rānei tō tamaiti ki te kura? Kua whakamahia kētia te pouaka kai e ia? Me whiriwhiri pea e ia tāna e kai ai ā te wā o te kai o te ata, te kai o te rānui rānei. He kaupapa kōrero pai ēnei mā kōrua.
- Ka taea e tō tamaiti ngā ipu me ngā tākai te tuwhera me tana kotahī?
- Mehemea he tauhou te tamaiti ki ēnei tū āhuatanga ka pai te whakaharatau ki te kāinga, ki te whare kōhungahunga, ki te kura rānei.
- Tēnā pea ka whakaratohia he kai e te kura. Kua waia tō tamaiti ki tēnei? Rangahaua ēnei āhuatanga o tō hapori kura hei kaupapa kōrero mā kōrua ko tō tamaiti.
- Tēnā pea he roa te wā tākaro, i ngā wā o te kai rānui, ki te tamaiti hou. Whakatenatenahia ia kia whakaaro ki ngā āhuatanga e taea ai i te wā tākaro, ki te piri atu hoki ki ngā tākaro o tamariki kē.

Ngā rā kura

Kōrero ki tō tamaiti mō ngā mahi o ia rā me ngā rātaka o te kura. Tēnā pea ka tangihia te pere e tohu ana i te wā tākaro, i te wā me hoki ki te akomanga rānei. Kōrero ki tō tamaiti mō tēnei āhuatanga.

Te haere ki te kura me te hoki ki te kāinga

Mā hea tō tamaiti haere ai ki te kura, hoki ai ki te kāinga rānei? Kōrero ki te kura mō ngā hōtaka tiaki tamariki i mua, i muri hoki i ngā hāora ā-kura, ka mutu mō te pūtea tāpiri māu anō hoki.

newzealand.govt.nz

Te tīmata ki te kura

He aha ngā mea nui mō ngā tamariki?

“E hiahia ana ahau kia harakoa taku tamaiti i te kura”

(Jan, he māmā nō tētahi tamaiti e rima tau te pakeke)

Te tautoko i tō tamaiti kia pai tana whakawhiti ki te kura

Kia tīmata pai te tamaiti ki te kura ka nui ngā hua ka puta mōna ā muri ake nei. He mea nui kia rongoa ia i te manaakitanga me te haumarutanga i ngā wāhi hou i roto hoki i ngā āhuatanga hōu. Ki te tautoko ngā mātua i te whakawhitinga o ā rātou tamariki ka nui ake te tūpono ka tau ngā tamariki ki te kura. Waihoki ka pai hoki te whanaungatanga ki te kura. Ki te tautoko i āu tamariki, mātāmua mai, mātāmuri mai, i mua, i muri hoki i te kura, ka nui ngā painga ka puta.

He aha hei ako mā ngā tamariki i mua i te kura, i a rātou hoki i te kura?

Kei tēnā whānau, kei tēnā whānau ō rātou ake whakaaro mō ngā akoranga e tika ana mō ā rātou tamariki. Kei tēnā whare kōhungahunga kei tēnā kura ō rātou ake ariā mō te ako o ngā tamariki. E hāngai ana ēnei ariā ki ngā anga marautanga i whanakehia ai mō ngā tamariki

katoa i Aotearoa. I ahu mai ēnei i ngā rangahau me ngā ariā e hāngai ana ki ngā whāinga me ngā wawata o te pāpori mō ngā tamariki mō nāianeī mō te wāheke anō hoki.

Te whakaakoranga kōhungahunga

I mua i te wā timata ai ngā tamariki ki te kura, e hāngai ana ngā whāinga mō rātou ki ngā whenu o Te Whāriki, ara, te mana Atua, te mana Tangata, te mana Reo, te mana Whenua me te mana Aotūroa. Ko ētahi o ngā whāinga ngā whenu rānei, arā ko te pāngarau, te pūtaiao, ngā toi, te hangarau, aha atu, aha atu tae ana ki ngā āhuatanga e āwhinatia ai ngā tamariki ki te ako. He māia, he matatau hoki ngā tamariki ki te ako i ngā wāhi e mōhio pai ana rātou. E mōhio ana ngā tamariki ki ō rātou āheinga koinei tā rātou i aro ai i tā rātou whakawhiti atu ki wāhi ako kē.

Kei te kura

I roto ngā kura me ngā kura tuarua e hāngai ēnei whāinga ki tētahi huinga uara mō ngā ākonga katoa me ngā āhuatanga ako e kīia nei ko ngā āheinga matua. He whāinga anō mō te reo matatini, ngā toi, pūtaiao, pāngarau me te tatauranga, hauora, ngā reo, me te hangarau.

Me pēhea au e āwhina ai i taku tamaiti

He aha te hononga o te ako i ngā whare kōhungahunga ki te ako i ngā kura?

He kaha ngā hononga o te ako i te kāinga ki te ako i ngā whare kōhungahunga me ngā kura. Kāore pea e mārama ana te kītea o te ako a tō tamaiti i a ia e kōhungahunga ana, engari he wā nui whakaharahara tēnei, ā, he tūāpapa mōna, mō tana ako ki te kura, otirā mō te roanga o tōna oranga.

Anei ētahi taurira:

Ka tākaro tahi ngā tamariki i te oneone ka ako rātou ki:

- te mahi tahi
- te manawanuitanga
- te whakaoti rapanga
- te whakaaro auaha
- te whakapuaki whakaaro

Ka whai haepapa te tamaiti i ngā mahi pērā i te whakatikatika i ngā taonga tākaro, ka ako ia ki:

- te whakahaere i a ia anō me te tiaki i ana taonga
 - te whai wāhi ki te whai haepapa anō hoki
 - te whakatutuki i tētahi mahi
- Koinei ngā wheako hei āwhina i tō tamaiti i a ia i te kura

Ko ngā āhuatanga ako me ngā āheinga matua he pērā i ngā waiaro mō te ako. He mea whakahirahira e āwhina ai i ngā tamariki i ngā akoranga katoa.

He tūāpapa pai a Te Whāriki hei huarahi ako mō te tamaiti mai i ngā tau kōhungahunga, ki ngā tau kura, ka mutu, ki tua noa atu.

He wheako mātauranga ako whānui, he tairongo tuakiri hoki o ngā tamariki i te taha tinana, ahurea, wetereo, wairua anō hoki, ā, ka whanake rātou i ēnei āhuatanga mō te roanga o ō rātou oranga.

Me pēnei pea:

- Whakatenatenahia tō tamaiti kia manawanui ia ki te whakatutuki i tana mahi.
- Whakanuia ia i tōna māia ki te mahi, ki te whakaoti rapanga anō hoki.
- Kōrero tahi me tō tamaiti. Uia ia ki ngā pātai hei whakaarotanga māna pēnei i “He ahae pēnei ana?” “Kī ōu whakaaro...?” “He pēhea te whakaoti i tēnei rapanga?”
- Me whai wā ki te tākaro tahi me tō tamaiti. Whakarongo ki ōna whakaaro.
- Whakatauiratia te mahi tahi mā te tunu kai, te mahi māra, me te mahi waihanga. Tukuna he haepapa māmā ki tō tamaiti i te kāinga, pērā i te whakatikatika i ngā taonga tākaro me tōna moenga (ahakoa kāore pea ia e whakatika pai pēnā i a koe!)
- Tukuna māna ētahi kōwhiringa tūturu hei whakatau.
- Āwhinatia tō tamaiti kia whai mōhiotanga mō te ao e noho nei ia. Kia whai wā ki te āta kōrero mō ngā mea e pai ana ki a ia.

Ka whai wā te tamaiti ki te waihanga, ki te tākaro, ki te kōrero hoki ki ngā pakeke me ētahi atu tamariki, ka ako ia ki ngā tū āhua pēnei i:

- te whakapuaki i ōna whakaaro
- te whakaoti rapanga
- te whitiwhiti whakaaro

He mea nui hoki te reo matatini me te pāngarau.

Hei tautoko i tēnei tūmomo ako, pānuihia tētahi pukapuka ki tō tamaiti, titoa tahitia e kōrua tētahi pūrākau, akohia he waiata, rotarota rānei. Whakatenatenahia ia ki te waituhi, ki te tatau, ki te kimi raupapa tau hoki.

